

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2013, declarate de avocatul Mariana Turculeț în numele succesorului părții vătămate, Snejana Ionașcu, și de inculpatul

Pendiura Stepan Iacov, născut la 27 septembrie 1960, originar și locuitor al s. Lebedenco, r-nul Cahul, cetățean al R. Moldova, indicat în sentință că „anterior a fost judecat”;

în instanța de fond:

în instanța de apel:

în instanța de recurs:

Termenul de examinare a cauzei

19 martie – 16 august 2013,

14 octombrie – 05 decembrie 2013,

01 aprilie – 11 iunie 2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 16 august 2013, inculpatul Pendiura Stepan a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 12 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, începând cu 03 februarie 2013.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate, Snejana Ionașcu, prejudiciul moral în mărime de 75.000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 02 februarie 2013, între orele 12:00 și 20:00, inculpatul Pendiura S., fiind în stare de ebrietate, aflându-se în casa lui Casianu Maria, din s. Lebedenco, r-nul Cahul, urmărind scopul cauzării vătămării grave a integrității corporale și a sănătății, i-a aplicat părții vătămate Calaraș Victor multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămare corporală gravă, în urma cărui fapt, în rezultatul șocului traumatic a survenit decesul victimei.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, indicând că a consumat cu victima vin, între ei s-a început o ceartă și o bătaie, el i-a aplicat 2 lovituri în față și ultimul a căzut jos, apoi s-a ridicat și iar au servit vin. După, s-au bătut a doua oară.

Martorul M. Casianu a declarat că, după ce au servit vin, între inculpat și V. Calaraș s-a iscat o ceartă în legătură cu faptul că V. Calaraș a recunoscut că în anul 2008 a furat de la ea o cadă. Apoi inculpatul a început să-l bată pe V. Calaraș și i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii în bărbie și în cap, apoi inculpatul i-a mai dat o lovitură în regiunea capului lui V. Calaraș și acesta a căzut jos în bucătăria de iarnă, după căzătură acesta nu s-a mai ridicat și nu a mai scos un sunet. Ea s-a apropiat și s-a uitat la el, l-a întrebat pe inculpat dacă acesta a decedat, iar el a răspuns că nu știe, apoi s-a culcat să doarmă.

Instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului, că el se afla în legitimă apărare, deoarece viața sa și a M. Casianu era în pericol. Faptul că el l-a lovit mai multe ori pe V. Calaraș, iar acesta nu a opus rezistență este confirmat prin declarațiile martorului M. Casianu. Aceste declarații vin în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate în cadrul ședinței și anume că ei nu au încercat să întreprindă nici o măsură pentru a se proteja și anume să cheme în ajutor vecinii sau colaboratorii de poliție, sau să fugă din casă. La fel reieșind din declarațiile Mariei Casianu, victima nu a opus rezistență, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 76 din 04.02.2013-15.02.2013 s-a constatat că la inculpat careva leziuni corporale la momentul examinării nu au fost depistate.

Instanța a nu a luat în considerare argumentele inculpatului că V. Calaraș a decedat din cauza că în sângele lui s-a depistat 3,27 % de alcool etilic, deoarece acest argument vine în contradicție cu raportul de expertiză medico-legală nr. 35 din 04.02.2013-25.02.2013, potrivit căruia moartea lui V. Calaraș a survenit în urma șocului traumatic, ca urmare a excoriațiilor, echimozelor, plăgilor contuze și hemoragiilor în țesuturile moi ale feței și capului, ce se dovedește prin datele necropsiei. Iar concentrația de alcool etilic în sânge în mărime de 3,27 %, numai a agravat dinamica instalării decesului.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață și care au provocat decesul victimei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una deosebit de grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost judecat, de circumstanțele agravante – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar în condițiile izolării de societate.

Referitor la cererea succesului victimei, Snejana Ionașcu, privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 150.000 lei, instanța a indicat că compensarea prejudiciului trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Quantumul despăgubirilor nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorul daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor, astfel despăgubirea cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 75.000 lei este una echitabilă.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că a fost condamnat doar pe presupuneri, că martorii au dat declarații contradictorii, că el nu i-a provocat părții vătămate leziuni corporale grave, iar decesul victimei a survenit din cauza intoxicației cu alcool, pedeapsa aplicată față de el fiind prea aspră.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, apelul a fost admis, casată parțial sentința în latura civilă, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în această parte.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate, Snejana Ionașcu, prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a verificat minuțios circumstanțele cauzei, just a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului este integral dovedită prin probele administrate pe caz și corect a încadrat acțiunile lui în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață, care au provocat decesul victimei.

Argumentele inculpatului că el se afla în legitimă apărare și considerînd că viața sa și a Mariei Casianu sunt în pericol au fost verificate și întemeiat respinse ca nefondate, ele fiind dezmințite prin cumulul de probe puse la baza sentinței.

Sunt nefondate și argumentele apelantului că decesul victimei a survenit în rezultatul intoxicației grave cu alcool etilic, or conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 din 04.02.2012 s-a constatat că moartea lui V. Calaraș a survenit în rezultatul șocului traumatic, ca urmare a excoriațiilor, echimozelor, plăgilor contuze și hemoragiilor în țesuturile moi ale feței și capului. Conform rezultatului toxico-narcologic, în sângele cadavrului s-au depistat 3,27 % de alcool etilic, ceea ce la persoanele vii provoacă o stare de intoxicație. Luînd în considerație concentrația de alcool etilic în sânge, se poate de constatat că starea de ebrietate numai a agravat dinamica instalării decesului.

Măsura de pedeapsă inculpatului a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 75, 85 Cod penal, ținîndu-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de personalitatea inculpatului și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii art. 151 alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța a statuat că luînd în considerație principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele sufletești și starea de stres cauzate succesorului victimei, S. Ionașcu, quantumul prejudiciului moral încasat în mărime 75.000 lei, este exagerat de mare și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de către aceasta, suma urmînd a fi micșorată până la 50.000 lei.

În termenii CEDO, acest criteriu se exprimă prin necesitatea ca succesorul victimei să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

5. Avocatul M. Turculeț a declarat recurs ordinar în numele succesorului părții vătămate, S. Ionașcu, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că instanța de apel neîntemeiat nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de gradul de pericol social al infracțiunii săvîrșite de inculpat, nu a luat în considerație gradul suferințelor cauzate succesoarei victimei, S. Ionașcu, nu a reținut faptul că prejudiciul moral a fost provocat ca rezultat al

acțiunilor directe ale inculpatului, între acestea existînd o legătură cauzală nemijlocită.

Nu este clar cum instanța de apel a apreciat gravitatea suferințelor psihice suportate de S. Ionașcu. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să reprezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Drepturile Omului, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea sentinței și a deciziei menționate.

Recurentul a indicat că V. Calaraș a venit la ei bătut, cu multe vîntăi și zgârieturi pe față, răni în regiunea bărbiei, hemoragie în țesuturile moi ale craniului, echimoză pe gît, ce se află în legătură directă cu decesul.

Procurorul a fabricat dosarul, precum că el a venit în casa Mariei cu scopul provocării vătămării intenționate, prin aplicarea multor lovituri cu pumnii și picioarele, ceea ce contravine raportului prezentat de expert.

Martorii au declarat în ședința de judecată că dînsul cu victima era în relații de prietenie. De moartea lui V. Calaraș el nu se face vinovat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținînd seama de opinia părților expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În aspectul vizat se reține că recursul avocatului M. Turculeț este bazat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, că acesta este expus neclar și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată, în pofida prevederilor enunțate, recurentul nu a specificat care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care a

afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpat se atestă că, în pofida prevederilor enunțate, în el nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1 din decizie*).

Rezultă, că recursurile nominalizate nu întrunesc cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale avocatului și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul avocatului M. Turculeț (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea compensației pentru prejudiciul moral, luînd în considerare prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3) Cod de procedură penală și art. 1423 Cod civil, conform căror la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate. Hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Mai mult, recursul declarat de avocatul M. Turculeț, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor

examine de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura civilă în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul M. Turculeț este și unul vădit neîntemeiat.

Pe lângă aceasta, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

Se atestă, însă, că argumentele specificate în recursul ordinar al inculpatului, inclusiv cele reproduse în pct. 5.1 din prezenta decizie, nu au fost invocate și în apel (pct. 3-5 din decizie).

Deci, în această consecutivitate acest recurs ordinar nu are niciun suport legal, fiind vădit neîntemeiat.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărîrea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursurile ordinare declarate sunt și vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2013 declarate de avocatul Mariana Turculeț, în numele succesului părții vătămate, Snejana Ionașcu, și de inculpatul Pendiura Stepan Iacov, deoarece nu îndeplinesc cerințele legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 02 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan